

گفت و گوی صبا با یونس محمدی مجری برنامه مکث

بررسی مسائل فرهنگی

پشت پرده سیاسی

نیره رضایی مطلق - برنامه «مکث» با اجرا و تهیه‌کنندگی یونس محمدی در پی این است که پشت پرده مسائل فرهنگی، سیاسی و اجتماعی را برای مخاطب بیان کند. یونس محمدی مستندسازی است که به دلیل زیست در خارج از ایران با مسائل مربوط به کشورهای مختلف آشناست. به همین دلیل در بیان قیاس آمیز یک کشور غربی با ایران کاملاً رفتاری کارشناسانه و بیانی آشنا به موضوع دارد. او در این برنامه با نوع خاص پرداختن به موضوعات، سبک زندگی را به شیوه متفاوتی به چالش کشیده است. با توجه به هجمه فرهنگی جدی‌ای که پیش رو داریم «مکث» با دکوری ساده و بیانی گیرا، تلاش کرده روایتی درست و دست اول از مرزهای میان واقعیت و حقیقت ارائه دهد و در ابتدای برنامه پرسش‌هایی را مطرح کند و مخاطبانی که هر روز با حجم بالایی از اطلاعات و داده‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی روبرو هستند را مقابل چرایی اتفاق‌ها قرار دهد. هر چند این برنامه قرار نیست پاسخگوی همه ابهامات در فضا و رویدادهای کنونی جامعه باشد بلکه تنها کلیدواژه‌های لازم برای رسیدن به پاسخ و حرکت در مسیر دانستن را به مخاطبان ارائه می‌دهد. این برنامه به دلیل ساختار اجرای متفاوت و استفاده از مستندها و برش‌های تصویری حین اجرا نمونه‌ای از تولیدات نوگرایانه تلویزیون است که مورد توجه مخاطبان قرار گرفته است. در ادامه گفت‌وگوی خبرنگار صبا با یونس محمدی، تهیه‌کننده و مجری برنامه «مکث» را می‌خوانید.

چگونه وارد تلویزیون شدید؟

اتفاقاً تلویزیون بستر مناسبی برای پخش این دست از محتواهاست که با تشخیص و اعتماد مدیران شبکه یک سیما این اتفاق افتاد. جذب مخاطب در شبکه‌های اجتماعی کار دشواری است. مخاطبان فرصت دارند انتخاب کنند و اگر شما نتوانید در مدت زمان کوتاهی آنها را جذب کنید از محتوای شما عبور می‌کنند و به سراغ بعدی می‌روند. اما اغلب در تلویزیون اینگونه عمل نمی‌شود. وفاداری به تولید محتوا با ریتم مناسب و نمایش تصویر به جای سخن گفتن از آن به سیاق شبکه‌های اجتماعی برای تولید یک برنامه تلویزیونی، می‌تواند منجر به یک ترکیب مخاطب پسند شود.

آیا ساختار برنامه بعد از کوچ از یوتیوب به تلویزیون تغییری کرد؟

بدیهی است که باید تغییراتی به برنامه می‌دادیم تا برنامه جدی‌تر شود. چون پیش از آن شاید به واسطه این که بسیاری از دوستانم مخاطب برنامه بودند، برخی چیزها را جدی نمی‌گرفتم؛ مثل ساخت موسیقی یا ریتم تدوین. در واقع محتوا همان بود و برخی تغییرات فرمی صورت گرفت. هر چند در تلویزیون هم تغییری اعمال نشد و سخت‌گیری از جانب خودم بود که می‌دانستم قرار است میلیون‌ها نفر از مخاطبان این برنامه را ببینند. در واقع می‌خواستم سر و شکل مرتب‌تر و قابلیت پخش از رسانه داشته باشد. هر چند در محتوا تغییری صورت نگرفت؛ چون اتفاقاً محتوا باعث شد که تلویزیون اقدام به پخش آن کند.

تجربه تولید محتوا در فضای مجازی چطور بود و آیا در

حرفه من تولید ویدئو بود اما فعالیت موثر من در فضای پادکست انجام می‌گرفت، لذا به پیشنهاد برخی دوستان و دنبال‌کنندگان ابتدا با تولید کولاهای مستند کوتاه و روایت متفاوت تاریخ فعالیت تصویری را در این حوزه شروع کردم و بعد از مدتی مقابل دوربین کار را ادامه دادم. چون بر اساس استراتژی نسل جدید رسانه، شبکه اجتماعی واقعی در سکوهایی مانند یوتیوب شکل می‌گیرد.

پس به نظر تان یوتیوب فضای مساعدی برای تولید محتوا داشت؟

ارتباط مستمر مخاطب با تصویر و صدا و اتفاقات روزمره یوتیوبر، شنیدن تحلیل‌ها، واکنش به نظرات مخاطبان و فعالیت‌هایی از این دست موجب می‌شود تا مخاطب خود را در یک دوره‌ی شریک بداند و بخشی از شبکه دوستان در کانال شود. به نحوی که با یوتیوبر احساس دوستی و نزدیکی کند. اینجاست که شبکه اجتماعی شکل می‌گیرد و کار درست، حرف درست، می‌تواند گره از سوالات ذهن مخاطبانی که به شما اعتماد کرده‌اند بگشاید که صد البته این اعتماد به واسطه رو کردن اسناد و تبیین خط و ربط آنها به وجود می‌آید، نه لزوماً حس دوستی ایجاد شده.

پس تجربیات خوبی از حضور در شبکه‌های اجتماعی از جمله یوتیوب داشتید؟

من احساس کردم به‌عنوان فردی که جوینده است و می‌تواند برنامه‌سازی کند، یوتیوب بستر مناسبی برای شکل دادن یک شبکه اجتماعی است تا مخاطبانم را دور آن شبکه جمع کنم. به همین دلیل وارد یوتیوب شدم و بعد از ساختن چند قسمت، دوستان از تلویزیون پیشنهاد کردند که این برنامه روی آنتن برود.

برنامه «مکث» با یک پیش‌بینی از فضای پادکست و یوتیوب به آنتن تلویزیون رسیده است. از ایده تولید این برنامه در مدیوم تلویزیون بگویید؟

برنامه «مکث» در شبکه‌های اجتماعی متولد شد. این برنامه پیش از این به عنوان یک برنامه مستقل با عنوان «قرن پانزدهم» از شبکه‌های اجتماعی و یوتیوب پخش می‌شد و همان طور که از عنوان آن برمی‌آید می‌خواست به مسائل کلان فرهنگی و سیاسی مرتبط با ایران در آستانه قرن جدید بپردازد. این عنوان به این معنی بود که در این قرن ادامه پروژه پیشرفت ایران وارد گام دوم می‌شود.

برای برنامه‌ای که مخاطبان در فضای مجازی بود چه چشم‌اندازی داشتید؟

آن زمان با بررسی برنامه‌های مختلف تبیینی متوجه شدم اغلب رسانه‌ها، یا در حالت دفاعی قرار گرفته‌اند یا در نهایت به بررسی مسائل کوتاه مدت بدون تبیین پیشینه و تاریخ‌نگاری و یا ارائه سند می‌پردازند. البته رسانه‌هایی هم هستند که در تحلیل و تبیین پیشرو عمل می‌کنند اما در فرم و ساختار ضعف دارند. همیشه به این فکر می‌کردم کاش این رسانه‌های پیشرو از فرم جذاب‌تری برخوردار بودند.

خودتان با آن رسانه‌ها ارتباط برقرار کردید؟

با همین دیدگاه با برخی از آنها ارتباط گرفتم تا در فرم کمک‌شان کنم. به غیر از یکی دو رسانه در فضای مجازی که با تغییرات جزئی سعی کردند بهبود ببخشند، از باقی تولیدکنندگان پاسخی دریافت نکردم.

چگونه به این شکل از روایت رسیدید؟